

Katedra antropologie

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE posudek oponenta

Práci předložil(a) student(ka): Alena Rolencová

Název práce: Funkce pověstí na Moravských Kopicích mezi orální kulturou a folklorismem

Oponoval! (u externích oponentů uveďte též adresu a funkci ve firmě): Mgr. Jan Kapusta, Ph.D.

1. CÍL PRÁCE (uveďte, do jaké míry byl naplněn):

Cíle práce byly dva. Jednak přepsat, klasifikovat a katalogizovat vybrané kopaničářské pověsti, jednak prozkoumat rozdíl mezi lidovou slovesností a literárním textem týkajících se tradiční kultury Moravských Kopic. Prvního, viditelně zásadnějšího, cíle bylo v rámci možností dosaženo. Autorka zpracovala celkem 14 vyprávění. Druhého cíle bylo dosaženo pouze částečně a závěry zde vyznívají poněkud rozpačitě.

Rozdílům mezi oběma slovesnými útvary se totiž autorka věnuje jen v teoretické části. Následuje část praktická, která má srovnat originální pověsti z Benešovy soukromé sbírky s literární sbírkou pověstí *Kde modrý plamének hoří* (s. 7). K žádnému explicitnímu srovnání však nedochází, jakýkoli výklad zde zcela chybí. Teprve v závěru se dočteme stručné konstatování: „Ukázalo se, že největší rozdíly vznikají především v upraveném nářečí, aby byl pro čtenáře text snadno čitelný a dále úprava příběhu, kdy autor musel domyslet jádro příběhu, aby pověst dávala smysl.“ (s. 36) – I kdyby tomu tak skutečně bylo, autorka tento problém v celé práci vůbec netematizuje, nedemonstruje, neinterpretuje, zřejmě doufajíc, že tento závěr čtenář nazná sám. Ovšem vzhledem k tomu, že v práci není ani uvedeno, jaká z oněch 14 vyprávění pocházejí z jakého zdroje, jeví se tato důvěra v čtenáře přece jen poněkud nadhodnocená.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.):

Autorka si zvolila poměrně náročnou práci – vyrovnat se s nářečím a klasifikací konkrétního folklorního materiálu. Zaměřenost na tuto činnost pak dopadla na méně zdařilou interpretační práci – abych si vypůjčil folkloristickou hantýrku, autorka se plně realizovala v „interpretaci“ ve smyslu „reprodukce“ folklorního materiálu, nikoli jeho „výkladu“ (viz citace z Beneše, s. 20).

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.):

Jazykový projev je slušný, stylistických a interpunkčních chyb je pomálu. Grafická úprava je v pořádku. Citacím v poznámkách pod čarou by pomohl lehčí způsob opakovaného citování (např. tamtéž, s. xx).

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.):

Celkový dojem z práce je poněkud rozporuplný, i když pozitivní pocit převažuje. Silnou stránkou je jednoznačně práce se soukromými sbírkami prof. Beneše, i osobní interes ve věci samé. Přepis, klasifikace a katalogizace daných pověstí mají jistě svou cenu.

Slabou stránkou je výše uvedená absence analýzy a interpretace materiálu. Z obecněji antropologické perspektivy lze navíc poukázat na autorčin romantický konzervatismus, hraničící až s ideologií primitivismu. Na jednu stranu popisuje izolovanost a zachovalost regionu, kdy „starousedlí žijí převážně stejným životem jako za dávných časů“, které jsou v podstatě dány jeho ekonomickou a sociální vyloučeností. Na druhou stranu žehrá nad probíhajícími změnami této situace: „Bohužel, těchto lidí je už jen velmi málo, jelikož mladí opouštějí vesnice a venkov a stále se hrnou do měst.“ (s. 6)

Rovněž pochybuji, že lidová tradice je zde „tak bohatá a zachovalá, jako téměř nikde jinde“ (s. 7) – to v kontextu ČR, nebo Evropy, či dokonce celého světa? Stejně tak si neumím představit, že vyšiváný „kopanický kroj se řadí do nejarchaičtějších dochovaných lidských oděvů“ (s. 11).

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

Uvedte a vysvětlete rozdíly, jaké jste mezi lidovou slovesností a literaturou v uvedeném korpusu našla.

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (výborně, velmi dobře, dobře, nedoporučuji k obhajobě):

Velmi dobře.

Datum: 29.5.19

Podpis:

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta filozofická
katedra antropologie